

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ'IN

TÜRKONFED BAŞKANLAR KONSEYİ

AÇILIŞ KONUŞMASI

01 Mayıs 2007

Samsun

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29 **Faks:** (90-212) 249 13 50 **e-mail:** tusiad@tusiad.org
Tel: (90-312) 468 10 11 **Faks:** (90-312) 428 86 76 **e-mail:** ankooffice@tusiad.org
Tel: (32-2) 736 40 47 **Faks:** (32-2) 736 39 93 **e-mail:** bxlooffice@tusiad.org
Tel: (1-202) 776 77 70 **Faks:** (1-202) 776 77 71 **e-mail:** usoffice@tusiad-us.org
Tel: (49-30) 28 878 6300 **Faks:** (49-30) 28 878 6399 **e-mail:** info@tusiad-de.org
Tel: (33-1) 426 516 40 **Faks:** (33-1) 426 516 99 **e-mail:** satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Samsun ilimizin değerli yöneticileri, sayın Başkanlar, değerli konuklar, değerli basın mensupları

TÜSİAD adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Varlığına ve gelişimine çok önem verdiğimiz TÜRKONFED'in Başkanlar Konseyi toplantısında sizlerle birlikte olduğum için çok mutluyum.

Ülkemiz açısından önemli günlerden geçiyoruz. Cumhurbaşkanlığı seçimleriyle yükselen gerginlik, Genelkurmay Başkanlığı'nın yaptığı açıklama ile doruk noktasına ulaştı. Ciddi bir siyasal krizle, karşı karşıyayız. Durumu doğru analiz ederek, bu krizi, tüm tarafların samimi katkısıyla, her türlü duygusal tepkiden uzak ve sağlıklıyla çözmek zorundayız.

Her şeyden önce şunu söylemeliyiz: Genel Kurmay Başkanlığı'nın açıklaması ile yaratılan fiili durum demokratik teamüllere uygun değildir. Türkiye her türlü sorununu demokrasi içinde çözüme gücüne sahiptir.

Öte yandan, karşı karşıya olduğumuz fiili durumun kökeninde, iktidar partisinin, toplumda git gide yükselen ve TÜSİAD'ın da paylaştığı laik rejimi koruma kaygısını yeterince dikkate almamasının yattığını da söylemeliyiz.

Bize göre, Çağlayan Mitingi, yukarıda dile getirmeye çalıştığımız görüşlerin en özlü ifadesi olmuştur. Tandoğan'ın ardından bu mitinge katılan yurttaşlarımız da, tek ses halinde, Türkiye Cumhuriyetinin laik demokratik özünün korunmasının Türkiye'nin geleceği açısından ne kadar önemli olduğunu dile getirmiştir. Çağlayan'dan yükselen "Ne şeriat, ne darbe" seslerinin, toplumun yaşadığımız krize bakış açısını mükemmelen dile getirdiğini düşünüyoruz.

Biz şuna kuvvetle inanıyoruz: Türkiye Cumhuriyeti'nin temelini laiklik ve demokrasinin ayrılmaz bütünlüğü oluşturmaktadır. Biri lehine diğerinden fedakârlık etmemiz düşünülemez. Türkiye, tansiyonu düşürerek ve millet iradesini yenileyerek bu süreçten sağlıklı bir biçimde çıkabilir.

İşte bu nedenle, mevcut durumun demokrasiye zarar vermemesi için hemen erken genel seçime gidileceğinin ilan edilmesinin bir zorunluluk haline geldiğini söyledik.

Genel seçimlerin, gerilimi yurt sathına yaymaması için bütün siyasi partilerin samimi bir gayret içinde olması şarttır. Bu sürecin sağlıklı geçmesinin, tüm gelişmiş demokrasilerde olduğu gibi ülke için bir yenilenme ve atılım vesilesi olabilmesinin belirli koşulları var. Bu koşullar yerine geldiği takdirde, Türkiye'nin, seçim sonuçlarından bağımsız olarak çok şey kazanacağına inanıyoruz.

Nedir bu koşullar?

- 1) Ülkeyi gerilime sürüklemekten kaçınan, seviyeli bir siyasi propaganda süreci,
- 2) Geçmişe değil, Türkiye'nin geleceğine odaklanan bir tartışma zemini,
- 3) Liderine değil ülkesine hizmet kapasitesine göre belirlenmiş milletvekili adayları.

Geldiğimiz noktada, TÜSİAD olarak bir sağduyu çağrısı yapmak ihtiyacı içindeyiz. İktidarıyla, muhalefetiyle, sivil toplumuyla, tüm kesimlerin bu süreçte, gerilimi azaltan, kendine pay çıkarma anlayışını bir kenara bırakan, samimi bir sağduyu içinde hareket etmesi

hayati bir zorunluluk haline gelmiştir. Aksi taktirde, birkaç yıldır sağlamış olduğumuz istikrarı uzun dönemli olarak kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalacağız.

Değerli Başkanlar,

Önümüzdeki 6-7 yılı çok iyi değerlendirmek zorundayız. Yakın gelecekte, ekonomileri, demokrasileri ve toplumsal yapılarıyla küresel gelişmelere uyum gösteren bazı ülkelerin dünya liginde yükseldiğine, bazılarının ise potansiyellerine rağmen fırsatları değerlendiremeyerek küresel refah artışından paylarını alamadıklarına hep birlikte tanık olacağız.

Bu yüzden, önümüze bizi disipline sokacak somut hedefler koyarak, başladığımız reform hamlesini tamamlamalı, gelişmiş ülkeler ile aramızdaki farkın kapanması için Türkiye'nin önündeki engelleri bu süre içinde kaldırmalıyız.

Önümüze koymamız gereken birinci somut hedef, 1 Ocak 2014'te Türkiye'nin AB'ne tam üyeliğini sağlamak olmalıdır.

Bu bir saplantı veya ölçsüz bir hayal değil, ülke için somut, olumlu sonuçlar üretecek bir hedefdir. AB'ye uyumun Türk insanı açısından anlamı, Türkiye'de daha iyi yaşam koşullarına ulaşmaktır. AB'ye üyelik süreci; adalet, eğitim, sağlık, çevre, yatırım ortamı, dış ticaret, rekabet ve bunun gibi geniş bir yelpazede, Türkiye için gerekli reformları zorunlu kılmaktadır. Yani tümüyle Türkiye'nin ulusal çıkarları doğrultusunda gelişmeler içeren bir süreçtir.

Ulusal çıkarımız, bu süreci yalnızca ekonomik olarak değil, siyasal ve sosyal olarak da bir reformlar süreci olarak tanımlamak ve buna paralel olarak başarılı bir müzakere süreci yürütmektir.

Ekonomide belirgin hedefimiz, yüzde 7-7,5 seviyesinde bir yıllık ortalama büyüme çizgisi yakalamak ve 6-7 yıl içinde, satınalma gücü paritesine göre AB ortalamasının yaklaşık yarısına tekabül eden 12-13 bin dolarlık kişi başına milli geliri yakalamak olmalıdır.

Peki bu gerçekleştirilebilir bir hedef midir?

Türkiye'nin ekonomik performansı, son birkaç yılda, geçmiş dönemlerle kıyaslandığında sıra dışı olarak nitelendirilebilecek derecede bir iyileşme göstermesine rağmen, rekabet içerisinde bulunduğu diğer gelişmekte olan ülkelere kıyasla belirgin bir üstünlük sağlayacak boyuta gelmiş değildir.

Gelinen nokta itibariyle, ekonomik yapıda bir değişim gerçekleştirilmedikçe, makroekonomik istikrar yoluyla sağlanabilecek başarıların doğal sınırına ulaşılmıştır. Bu durum, ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarıyla yeni bir sürdürülebilir büyüme stratejisi ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır.

Ekonomide, düşük teknoloji alanlarından yüksek teknoloji alanlarına dönüşümün yetersiz kalması, üretimin ithal aramalı ve sermaye malına bağımlı yapısının değiştirilememesi ve cari açığın kronik bir sorun haline gelmesi bu ihtiyacı daha da artırmaktadır.

Türkiye ekonomisi, dış talepten ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarından daha fazla pay almasına olanak sağlayacak bir yapıya kavuşturulmalıdır. Üretim süreçlerinin yeniden yapılandırılmasını gerektirecek bu değişim yoğun ve yaygın bir mikroekonomik reform süreci ile mümkündür.

Burada, Türkiye’de önemi yeterince kavranmamış iki nokta üzerinde önemle durmak istiyorum.

Birincisi bölgesel kalkınma...

Türkiye’de bölgesel kalkınmaya gereken önem ne yazık ki yeterince verilememiş, çoğu yanlış tasarlanan veya uygulanan teşvik politikalarının bu amacı gerçekleştirmek için yeterli olacağı sanılmıştır. Bazı olumlu girişimler ise zihniyet geriliğinin kurbanı olmuştur.

Bölgesel kalkınma, öncelikle, bölgelerin bir başka yere aktarılması mümkün olmayan, yerel üretim faktörlerine ve görece üstünlüklerine yatırım yapılmasını sağlamayı öngören bir kavramdır. Bunun için, bölgedeki iş ve yatırım ortamını cazip hale getirerek ve özel politikalar uygulayarak, sermaye gibi dışarıdan gelmesi öngörülen faktörleri bölgeye çekebilmek gerekir. Stratejik amaç bölgenin hem niceliksel hem de niteliksel gelişimi ve yerel kaynakların etkin kullanımı olmak zorundadır. Bölgesel ekonomik kalkınmaya katkısı en dolaysız olan projelere öncelik verilmelidir.

Bu çerçevede, TÜRKONFED’in bölgelerde sürdürdüğü “Karşılaştırmalı Sektör Analizi” çalışmasının, bölgelerin görece üstünlüklerinin saptanması çabasının çok önemli olduğunu düşünüyorum.

İkinci önemli konu KOBİ’ler...

Öncelikle şunu tespit etmek gerekiyor. Ekonomideki olumsuzluklardan en çok KOBİ kesimi etkileniyor. Öte yandan, KOBİ’lerin mevcut yapısı tam bir kısır döngü içeriyor. Maliyet baskısı altında kayıt dışına kaçınılmaz bir kayış gözlemleniyor. Bu durum mevcut kaynaklardan yararlanılmasının önünde her gün artan bir engel teşkil ediyor. Kaynak yetersizliği, teknolojinin yaratacağı rekabet gücünden ve katma değerden yeterince yararlanamamaya yol açıyor.

Eğer Türkiye’deki işletmelerin yüzde 90’ını küçük ve orta boy işletmeler oluşturuyorsa, “bu ülkeye yeni bir sanayi stratejisi lazım” derken, KOBİ’lerin güçlendirilmesinin bu stratejinin çekirdeğini oluşturması gerektiğini de söylemiş oluyoruz.

Bölgesel kalkınmanın da, ekonomideki yapısal değişimin de anahtarı burada.

Değerli Başkanlar,

Kuşkusuz, ekonomik olarak sürdürülebilir yeni bir yapının kurulması, sosyal yapının gelişmeyi yavaşlatmasının veya engellemesinin önüne geçilebilmesiyle mümkündür. Eğitimden işgücü piyasasına, sosyal güvenlikle sosyal dışlanmaya, cinsiyet eşitliğinden bilgi toplumuna, bölgesel kalkınmadan gelir dağılımı ve yoksulluğa kadar çok geniş bir alanı kapsayan sosyal yapıdaki sorunların ivedilikle ele alınması zorunludur.

Bu alandaki sıkıntımızı belki çok daha açık bir biçimde ifade etmek gerekir: Türkiye sosyal açıdan ciddi bir gerileme tehlikesiyle karşı karşıyadır. 21. yüzyılın başında, hâlâ, kız çocuklarını okutmayan, onları evine kapalı bir hayata yönlendiren, töre cinayetlerinin önüne geçemeyen, din kültürünü, kadının toplumdaki yerini bugünkünden daha geri bir noktaya itmek üzere kullanan zihniyetin toplum üzerindeki egemenliğinin, kırılmak şöyle dursun, daha da artmasından endişe eder hale geldik.

Cumhuriyet ideallerinin en önemlisinin kadının toplumdaki yerini yükseltmek olduğunu unutmuş gözüküyoruz. Daha yirminci yüzyılın başında kadına seçme ve seçilme hakkını tanıyan, kadının okumasını, meslek sahibi olmasını gelişmenin hem göstergesi, hem de itici gücü olarak gören birinci kuşak Cumhuriyet kadrolarının bu çabalarına, aradan geçen 80 yıl içinde biz ne kattık, şapkamızı önümüze koyup düşünelim.

Bu açıdan bakarsak, Tandoğan Mitingini de Çağlayan Mitingini de bu gidişe dur demenin bir ifadesi olarak görebiliriz. Türkiye'nin aydınlık yüzünün kendini ortaya koymasını olarak değerlendirebiliriz.

Bu çerçevede, 2007'yi kadın yılı ilan eden TÜRKONFED'in, kadının toplumdaki yerini somut verilerle değerlendiren ve iş dünyasına katılımını artıracak mekanizmaları inceleyen çalışmalarının büyük önem taşıdığına inanıyoruz.

Değerli Başkanlar,

Dikkatlerimizi geleceğe yönlendirmek zorunda olduğumuz, zorlu ama gerçekleştirilebilir bir sürecin içine giriyoruz. Burada gücümüzün farkında olalım. Bireysel sorunlardan ziyade sektörel, bölgesel ve ulusal sorunlara odaklanarak, kendimiz için de en elverişli iş yapma ortamını yaratmaya çalışalım. Laik demokratik siyasal yapımızı, çağa yakışır bir toplumsal yapıyla bütünleştirebilmek için, gözümüzü açalım, sesimizi yükseltelim. Bizlerin katkısı olmadan ülkemizin gelişmiş ülkeler seviyesine erişmesi mümkün değildir.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, hepinizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.